

TAPENA LAU PISINISI MO FAALAVELAVE

12 SITEPU FAIGOFIE

75%

O su'esu'ega o loo faailoa mai ai o le 75% o kamupani e leai ni fuafuaga faaaauau o le Pisinisi (FFP) e tapunia i totonu o le tolu tausaga talu mai se faalavelave faanatura.²

O le faia o se fuafuaga faaaauau, e mafai ai e pisinisi ona fetuutuuna'i, olaola lelei ma faaaauaina e ui lava ina feagai ma faigata. E taua le fuafuaga faaaauau o le pisinisi i le ola lelei ai o le pisinisi, ma e tatau ai ona fai se fuafuaga faataatia ae 'aia le fai mea tuu.

Ia manatua o faalavelave e ono tupu i soo se taimi lava, ma ina nei e manatu ailoga a tupu ia te oe, ae e tei i le tupu.

Fai vave se Fuafuaga Faaauau o le Pisinisi (FFP)

Tō atu loa la matou ata ta'iala o le FFP e faigofie lava ona fai mai le spc.int/businessresilience ma mulimulita'i i vaega poo sitepu ua ta'ua atu i lalo.

1

OLOA MA AUAUNAGA TĀUA

O a au oloa oloa ma auaunaga tāua?

O a ni oloa ma auaunaga e tāua tele i le faagaioiga poo le faatinoga o lau pisinisi?

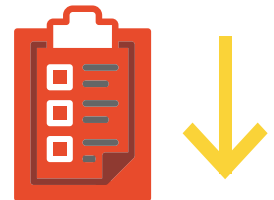
O a ni oloa ma/poo ni auaunaga e mafai ona e taofi le kilivaina ma o loo faaaauaina pea fefaatauaiga a lau pisinisi?

Oloa e pito sili ona tāua e tolu ma tusi loa i lalo.

E te il..

e 1 mai le 4 pisinisi ua tapunia i le mavae ai o se mala faanatura matautia.¹ E tasi lava le auala e faamautinoa ai le olaola tumau pea o lau pisinisi i ni taimi o faalavelave faanatura poo ni faigata.

Faaaoga loa ni nai minute e tō fua ai la matou ata ta'iala e 12 sitepu ma e faigofie lona faaaogaina auā se Fuafuaga Faaauau o le Pisinisi (FFP) mai le spc.int/businessresilience ma fai ai loa sau fuafuaga faataatia. Na faia lenei ta'iala ma le manatu ia faigofie ia te oe ona faaaoga ma e lē faigata. Matou te tuu sa'o atu lava le 'auga auā le pisinisi!

E mafai ona e faia i le 12minute se fuafuaga faataatia ma faagaioi vave loa.

NO NISI FAAMATALAGA

IA AVEA LOA MA PISINISI SAUNIUNI MO FAALAVELAVE.

SPC.INT/BUSINESSRESILIENCE

2

TOFI MA TOMAI FAAPITOA

O a ni tofi ma ni tomai tāua i le faatinoga o lau pisinisi? O nei tulaga e patino i se tagata e toatasi?

E mafai e nisi mai le pisinisi poo fafo foi mai le pisinisi ona faatinoina nei tofi ma tomai faapitoa ina ia mafai ai ona faauma lelei ni galuega?

Faailoa tiute ma tagata e mafaia ona latou faia nei tiute autu ma tusi i latou i totonu o lau fuafuaga faataatia.

Aoaoina lau 'aufaigaluega ina ia mafai ona o latou suitulaga i ni tofi ma tomai faapitoa.

4

OLOA GAOSI E TAUA

O a ni oloa ma ni mea tāua e te manaomia ona sapolai auā le faatinoga o lau pisinisi i au oloa 'ma auunaga autu?

O ai na te sapolaiina nei oloa ma punaoa ma o iai nisi 'ausapolai oloa e mafai ona maua mai ai oloa masani lava ia?

O iai nisi oloa e sui a'i lau filifiliga ma faagasologa o au fuafuaga?

Faailoa meafaigaluega tāua i le gaosiga poo le faiga o au oloa tāua ma/poo auunaga ma ni filifiliga foi o le a e faia e sui a'i meafaigaluega.

3

MEAFAIGALUEGA TAUA

O a ni meafaigaluega e te faaaogaina e tāua tele i lau pisinisi?

O le ā sau mea e fai pe afai ua faaleagaina nei meafaigaluega i se faalavelave?

E faapefea ona e toe suia nei meafaigaluega ina ia mafai ai ona e faaauuina le faatinoga o au galuega pe afai e feagai ma se mala?

Faailoa meafaigaluega tāua i le faiga o au oloa tāua ma/poo auunaga ma ni filifiliga foi o le a e faia e sui a'i meafaigaluega.

5

FILIFILIGA MO LE TOE SIITIA O LE NOFOAGA

Afai e tatau ai, ua iai se nofoaga e toe siitia i ai lau pisinisi i taimi o faalavelave?

E mafai ai ona e fefaasoa'i poo le galulue faatasi i lea lava nofoaga ma nisi o pisinisi e tutusa ma lau pisinisi?

E mafai ona e galue mai lou aiga, poo lou lisiina lea mo sina taimi puupuu pe afai o se isi lea filifiliga?

Faailoa ni nofoaga e mafai ai ona filifili e toe siitia i ai lau pisinisi ma o ai foi e faafesootai i lea tulaga. Ia faamauina ni tulaga lelei ma ni lamatiaga e ono tulai mai i nei filifiliga.

NO NISI FAAMATALAGA

IA AVEA LOA MA PISINISI SAUNIUNI MO FAALAVELAVE.

SPC.INT/BUSINESSRESILIENCE

6

FILIFILIGA MO INISIUA

O iai se inisiua a lau pisinisi ma o mafai ona e puipuiā oe mai aafiaga tugā e ono oo i ai ona o se faalavelave? O ni faataitaiga o inisiua e te ono fesiligia ai ni kamupani inisiua o:

- inisiua o tupe gau a le pisinisi ona o faalavelave faafuasei
- inisiua puipui tupe maua
- inisiua puipui ai le pisinisi mai faasagatau ma aafiaga o tagata lautele
- inisiua o meatotino ma mea uma o le pisinisi ma le aiga
- inisiua o le ola

Su'esu'e kamupani inisiua eseese e te filifili i ai auā o nisi o latou faiga faavae poo polisi e le kavaina ai ni faalavelave faanatura e pei o afā poo lolovaia ma lologa, ma e tatau lava ona sauniuni pea ina ia puipui ai lau pisinisi ma aseta.

7

SUITULAGA I LE PULE O

ai e suitulaga pe a leai le pule ma le faatonu i le taimi o faalavelave?

O iai se sui pule, poo se sui o le aiga e mafai ona suitulaga ma faia ni faaiuga e pei o le saina siaki, totogi le 'aufaigaluega ma isi lava mea?

Filifili iai ma faamautinoa ia malamalama tagata faigaluega uma.

Faailoa pe filifili se tasi poo se to'alua o ni tagata e te talitonuina e mafai ona la vaaia le pisinisi pe afai e te lē o i ai. Talanoa i ai ma faamatala ia i laua ni faamoemoega ma faamautinoa lelei e mafai ona la mauaina uma faamatalaga tusitusia.

E te ono manaomia lava ni fautuaga mai lau loia ina ia mafai e tagata ua e talitonuina poo ua filifilia e suitulaga ia te oe i le vaaiga o le pisinisi pe a leai i taimi o faalavelave faafuasei.

Faafesootai lau pulega o le faalapopotoga o pisinisi poo faufautua mo pisinisi mo ni fautuaga faaletulafono e taugofie pe lē totogia foi mo lena tulaga.

8

FAAMATALAGA MO FESOOTAIGAT

Ia faamautinoa o lau fuafuaga faataatia o loo ia te oe o loo iai uma faamaumauga o lau 'aufaigaluega, o le 'augaosi oloa poo le 'ausapalai oloa, o kamupani inisiua ma nisi e te ono manaomia i taimi o faalavelave faanatura.

NO NISI FAAMATALAGA

IA AVEA LOA MA PISINISI SAUNIUNI MO FAALAVELAVE.

SPC.INT/BUSINESSRESILIENCE

9

FAAMAUMAUGA O LE PISINISI

Ia teu malu faamaumauga poo faamatalaga o lau pisinisi. E aofia ai faamatalaga o tagata faatau, imeli ma isi mea. E tatau ona faia i taimi uma lea tulaga o lau pisinisi ma o nei faamaumauga uma e tatau ona teu i se isi nofoaga ese ae lē o lau pisinisi ina ia faamautinoa ai o loo malu puipuia.

Faailoa ni nofoaga e mafai ona filifili i ai e toe siitia i ai pe toe faatu ai lau pisinisi, ma o ai foi ni tagata e faafesootai i lea tulaga. Faamau ni tulaga lelei ma ni lamatiaga e ono tula'i mai nei filifiliga.

Faaaoga nisi vaega e sefe pe teu malu ai, e pei o le teuina i luga o le initaneti (cloud), o se hard drive e mafai ona feaveai atu i le fale i aso taitasi poo le teu foi i se sefe e lē mu gofie. O nei metotia o ni tulaga poo auunaga e saogalemu mo tulaga faapisinisi, ma e tatau ona faafesootai le 'aupopoto i komipiuta (IT provider) e faatulaga lea vaega e teu malu ai faamaumauga ma faila a lau pisinisi.

10

TEU MALU LENEI FUAFUAGA FAATAATIA

Sefe lenei fuafuaga faataatia ma faamautinoa e mafai ona e mauaina poo le faaaogaina mai i komipiuta feavea'i (laptops), o komipiuta tapileti (tablets) poo telefoni feavea'i ma e faigofie foi ona outou faaaogaina faatasi ma lau 'aufaigaluega. Ia fai ni kopi lolomi ma ia faigofie ona maua le avanoa e faaaogaina ai foi.

11

SAUNIUNI MO SE FAALAVELAVE FAAFUASEI

Faamautinoa ua sauni lelei lau 'aufaigaluega auā ni faalavelave faafuasei mo le sosola ese mai se fale, ia iloa faitotoa e uia i taimi o faalavelave (fire exits), o nofoaga saogalemu mo galulolo, o nofoaga e faatasi i ai ma sapalai o mea manaomia mo faalavelave faafuasei.

O le tulaga mautinoa lava e faamuamua e lau 'aufaigaluega ona siaki o latou aiga i taimi o faalavelave faafuasei ma e tatau ai ona fautuaina i latou e tatau foi ona sauniuni o latou aiga i taimi o soo se faalavelave lava. O le a faamautinoa ai le saogalemu o tagata taitoatasi ma o le a faafaigofie ai foi ona toe foi lau 'aufaigaluega i a latou galuega.

12

FAATINO MA TOE FAAFU LENEI FUAFUAGA FAATAATIA

Faatino le fuafuaga faataatia. Faatulaga ni aso masani e faataitai ai faatinoga o lenei fuafuaga i ona sitepu poo laasaga taitasi ma lau 'aufaigaluega uma ma 'ia ta'i tausaga lava ma toe faamanatu lea fuafuaga.

NO NISI FAAMATALAGA

IA AVEA LOA MA PISINISI SAUNIUNI MO FAALAVELAVE.

SPC.INT/BUSINESSRESILIENCE

E mafai ona e faia i le 12minute ma faagaioi vave loa.

O vaega poo sitepu taitasi o le a fesiligia ai oe ma e tatau ona e tali ma faamauina i lau komipiuta (electronic) e faaogaina ai la matou ata ta'iala o le FFP (kopi o le ata ta'iala spc.int/businessresilience).

Faitau le 1minute e te galueina ai vaega poo sitepu taitasi.

O le mea tūa lava o le faamauina o mea e tūa ma mafai ona galueaina mo lau pisinisi, ma aua e te popole pe afai e lē o ma'ea ona tuuina uma mai faamaumauga i le taimi nei.

A uma loa ona faatumu le ata ta'iala e tatau loa ona e

SEFE I NOFOAGA ESESE LAU FFP
INA IA MAFAI ONA E FAAAOGAINA
MAI I SOO SE NOFOAGA LAVA.

Sefe lau FFP i auunaga initaneti e lē totogia e pei o le Google Drive poo le Dropbox.

E mafai ona e faaogaina mai soo se nofoaga lava ma e mafai foi ona faasoa atu le fuafuaga faataatia i lau 'aufaigaluega e faaogaina ai le komipiuta feavea'i (laptop), poo le telefoni feavea'i poo le komipiuta tapileti (tablet) e mafai ona faaogaina ai le initaneti. Matou te fautuaina ia e faia ni nai kopi lolomi o le FFP ma faamau i laupapa o faasilasilaga a le ofisa ma luga foi o lau kesi.

Endnotes:

¹ Civil Defence Wellington Region Emergency Management Office. (2017). Retrieved February 24, 2017, from Wellington Region Emergency Management website, <http://www.getprepared.org.nz/>

² Civil Defence Wellington Region Emergency Management Office. (2017).

Thank you to our funding and content partners

A special thank you to

NO NISI FAAMATALAGA

IA AVEA LOA MA PISINISI SAUNIUNI MO FAALAVELAVE.

SPC.INT/BUSINESSRESILIENCE